

یادداشت علمی

گزارش زنبور پارازیتوئید

Pteromalus bifoveolatus (Hym.: Pteromalidae) از ایران

یونس کریم‌پور^۱ و استیو هیدون^۲

طی نمونه‌برداری‌های مربوط به آفات درختان جنگلی و گیاهان مرتعی در دره‌ی شهدا (دره‌ی قاسملو) واقع در ۴۵ کیلومتری جنوب ارومیه، نمونه‌هایی از یک گونه زنبور پارازیتوئید از خانواده‌ی Pteromalidae از لاروهای پروانه‌ی *Malacosoma castrense* (Lep.: Lasiocampidae) جمع‌آوری گردید. حشرات کامل این زنبور پارازیتوئید در اواخر خرداد ماه سال ۱۳۸۱ از سفیره‌های پروانه فوق خارج گردیدند. نمونه‌ها توسط نویسنده دوم به نام *Pteromalus bifoveolatus* Forester, 1861 تشخیص داده شد. این گونه انتشار جهانی داشته و به عنوان پارازیتوئید لارو پروانه‌هایی از خانواده‌های Lasiocampidae (گونه‌ی *Malacosoma neusteria*)، Notodontidae و Saturniidae گزارش شده است. در این گونه، طول بدن بین ۲/۸ تا ۳/۱ میلی‌متر بوده و سر، قفس سینه و شکم سیاه رنگ و شکم کم و بیش سه گوش است. بند قاعده‌ای شاخک استوانه‌ای و کشیده و بند دوم آن کوتاه و حجیم می‌باشد. بندهای حلقه‌ای شاخک ۲ عدد و فونیکول و کلاوا به ترتیب ۶ و ۳ بندی بوده و شاخک در مجموع ۱۳ بندی است. آرواره‌های بالا دارای ۴ دندان و کاملاً "مشخص و پنجه‌ی پاها ۵ بندی هستند. نمونه‌های این زنبور در کلکسیون حشرات گروه گیاه‌پزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه ارومیه نگهداری می‌شوند.

۱- گروه گیاه‌پزشکی دانشکده‌ی کشاورزی دانشگاه ارومیه، صندوق پستی ۱۶۵

۲- موزه حشره‌شناسی بوهارت، دانشگاه کالیفرنیا

این یادداشت علمی در تاریخ ۱۳۸۳/۲/۱۳ دریافت و چاپ آن در تاریخ ۱۳۸۳/۹/۳۰ به تصویب نهایی رسید.

Scientific Note

Report of *Pteromalus bifoveolatus* (Hym.: Pteromalidae) from Iran

Y. Karimpour¹ and S. Hydone²

In the course of sampling of forest trees and range plants insect pests in Shohada valley (Ghasemloo valley), situated at 45 Km south of Urmia, specimens of endoparasitoid wasp belonging to the family Pteromalidae were collected from larvae of *Malacosoma castrense* (Lep.: Lasiocampidae). The specimens were emerged from infested larvae at the pupal stage in mid-June 2002. Specimens were identified by junior author as: *Pteromalus bifoveolatus* Forester 1861 (Hym., Pteromalidae). This wasp is a widespread species and has been reported that reared on larvae of families Lasiocampidae (*Malacosoma neustria*), Notodontidae and Saturniidae. The body length of this species varies from 2.8–3.1mm. Head, thorax and gaster are black in color and gaster is more or less triangular in profile. Scapus long and slender like, pedicel short and large in size. Antennae 13 segmented with 2 ring segments, funicle and clava contain 6 and 3 segments, respectively. Mandibles with 4 distinctive dents and tarsi are 5-segmented. The specimens were deposited in the collection of Plant Protection Department, College of Agriculture, Urmia University.

1– Department of Plant Protection, College of Agriculture, Urmia University, P. O. Box 165

2– Bohart Museum of Entomology, University of California, USA